

A decorative border with intricate floral and geometric patterns, featuring a central cross-like motif at the top and bottom. The border is composed of multiple parallel lines with ornate flourishes at the corners and midpoints.

ROMANA

Limba

REZUMATE

❖ Iona BĂDESCU, Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere
Perifraze de viitor în dacoromâna din secolul al XVI-lea

Analiza textelor din secolul al XVI-lea (traduceri și originale) pune în evidență existența a numeroase perifraze de viitor. Acestea sunt structuri compuse și supracompuse în componența cărora intră un auxiliar – *a vrea, a avea, a fi* și, după toate probabilitățile, un urmaș al lui *VADERE* – și forma verbală propriu-zisă la un mod nepersonal (*infinitivul, participiul, gerunziul*) sau personal (*conjunctivul*).

Varietatea formelor de viitor se explică prin: a) moștenirea din latina populară a construcțiilor modale formate din *VOLERE + infinitivul, HABERE + AD + infinitivul* sau *un verb de mișcare + infinitivul*; b) apariția unei variante morfologice (*a vrea /a voi + conjunctivul*), rezultată în urma procesului general de înlocuire a infinitivului prin conjunctiv în succesiunea a două verbe, proces manifestat activ în secolul al XVI-lea; c) prezența unei variante expresive latino-romanice (*voi fi + gerunziul*).

În secolele următoare, aceste paradigme au suferit unele modificări fonetice sau morfosintactice care au avut drept rezultat îmbogățirea inventarului de forme, alte modificări au fost de natură distribuțională, iar altele de natură funcțională.

Cuvinte-cheie: *româna veche, morfologie, verb, analitism*

❖ Florin BENGULESCU, Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere, CUDTS
Noțiuni de bază referitoare la studiul morfologiei graiului din nord-vestul Olteniei și sud-estul Banatului

Lucrarea are ca scop evidențierea particularităților de baza ale morfologiei graiului din nord-vestul Olteniei și sud-estul Banatului. O dată cu înmulțirea studiilor aprofundate asupra graiurilor, studii bazate pe riguroase anchete efectuate pe teren sau pe consultarea atlaselor lingvistice apărute care reflectă fidel vorbirea locală, ideea dialectologiei de început conform căreia dialectele ar fi arii închise, perfect delimitate, a fost abandonată. Astăzi se recunoaște faptul că, de multe ori, la periferia ariilor bine delimitate și determinate prin anumite trăsături, în regiunile de vecinătate sau contact se găsesc zone unde se întâlnesc particularitățile a două sau mai multe arii. Un asemenea grai poate fi socotit și cel vorbit în nord-vestul Olteniei și sud-estul Banatului.

Mihail C. Gregorian a fost unul dintre puținii cercetători care și-au canalizat eforturile pentru a studia această zonă și care, în două numere din revista *Arhivele Olteniei*, a realizat o monografie dialectală a unei regiuni întinse cuprinzând satele dintre valea Cernei, podișul Mehedinți, valea Motrului, Gorj și cele din Caraș Severin. Alți cercetători importanți ai particularităților morfologice ale graiului din nord-vestul Olteniei și sud-estul Banatului au fost profesorii Constantin Ioan Mladin și Vasile Frațilă.

Cuvinte-cheie: *grai, morfologie, Oltenia, Banat*

❖ Gabriela BIRIȘ, Universitatea din Craiova, Departamentul de Limbi Străine Aplicate
Clasificatorul derivativ -iza: câteva observații

Considerat cel mai productiv clasificator derivativ (GALR: 572), sufixul lexical neologic -iza a făcut obiectul unor studii recente și al unor inventare extrem de ample (Maznic, 2006), fiind atașat în româna actuală deopotrivă bazelor adjectivale sau substantivale. În acest studiu, vom aduce în discuție câteva forme de nominalizare care au apărut în româna actuală fără a fi legate de o bază verbală cu sufixul -IZA atestată anterior, considerate de noi, după caz, calcuri sau împrumuturi recente, impuse sub influența limbilor străine și nu „accidente” de limbă, așa cum au fost caracterizate anterior (Cuniță, 2004), în absența verbelor corespunzătoare, evidențiind totodată tendința derivatelor cu baze antroponime sau abrevieri de a fi utilizate exclusiv pentru conotații negative.

Cuvinte-cheie: *sufix neologic, nominalizare, calcuri, împrumuturi*

❖ Cecilia CĂPĂȚÎNĂ, Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere
Colocațiile superlativului

Superlativul absolut este un grad de intensitate specific adjectivului și adverbului. Gramatical, se realizează printr-o formă, stilistic însă, prin multe forme. Dintre acestea, cele mai multe sunt construcții, unele fixate deja: *nespus de, foc de, din cale-afară de, peste măsură de* ș.a. altele în curs de fixare: *o bunătate de, o grozăvie de, o frumusețe de, ca mierea, ca tăciunile* etc.. Voi avea în vedere, în această comunicare, inventarierea, clasificarea și analiza unora dintre mijloacele expresive colocaționale ale superlativului absolut.

Cuvinte-cheie: *superlativ, colocație, expresie, clasificare, analiză.*

❖ Maria CHIVEREANU, Universitatea din Pitești, Facultatea de Litere
Particularități fonetice ale limbajului în basmul popular românesc

Prezentul articol dorește să evidențieze particularitățile fonetice ale limbajului în basmul popular românesc, având ca suport de lucru un corpus de texte reprezentative din Colecția P. Ispirescu. Cercetarea de față pornește de la ideea că, în textele populare există la nivel lingvistic „zăcăminte de limbă română veche ce pot da seama de evoluția actuală a limbii...” (P. Gh. Bîrlea, 2008: 5). De asemenea, s-a precizat că textul popular în proză este mai aproape de limbajul colocvial, acest fapt permițând selectarea unor aspecte privind diferitele faze ale evoluției limbii. Ca atare, atât la nivelul vocalismului, cât și la nivelul consonantismului, vor fi prezentate câteva situații deosebite, care conservă cât mai aproape de rostire particularitățile fonetice ale limbajului în basmul popular românesc.

Cuvinte-cheie: *basmul popular românesc, particularități fonetice, nivel lingvistic*

❖ Petru Sorin DRĂGUȘIN, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, Pitești
Circumstanțierea prin jocuri de limbaj

Prin evidențierea corelației dintre semnificație și joc de limbaj, în câmpul științei certitudinea însăși se nuanțează, omul de știință fiind detronat de limbaj, care-l condiționează în procesul inserării lui în lume întrucât, susține Ludwig Wittgenstein, atunci „Când copilul învață limbajul, învață în același timp ce este de cercetat și ce nu”. Este afirmată prin teoria jocurilor de limbaj și imposibilitatea unei *tabula rasa*, a unui punct de îndoială maximă pornind de la care să întemeiem cunoașterea. Nu există un asemenea punct imobil, fix prin el însuși, ci numai prin sedimentări în practica vieții. Cunoașterea este circumstanțiată prin limbaj, iar limbajul este un fenomen atât de multiform, încât trebuie abandonată speranța de a-l putea raționaliza ca întreg.

Cuvinte-cheie: *cunoaștere, joc de limbaj, semnificație, obiectivitate, definiție ostensivă*

❖ Anca Ileana DUȘCĂ, Universitatea din Craiova, Facultatea de Drept și Științe Administrative
Specificul interpretării normelor Uniunii Europene

Dreptul Uniunii Europene, cu deosebire, cel primar este mai mult schițat, lipsit de explicații ori definiții ale noțiunilor pe care le cuprinde; așa se face că în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene nu găsim definiții ale „mărfurilor originare” din statele membre, „pieței”, „taxei vamale”, „taxei cu efect echivalent taxei vamale”, „restricțiilor cantitative”, „măsurilor cu efect echivalent restricțiilor cantitative”, etc. O explicație constă în aceea că cei care au alcătuit Tratatul originare au fost economiști și ca atare au fost preocupați mai mult de principiile economice și nu de haina juridică a acestor principii. Iar pe de altă parte, lipsa unei definiții legale a dat posibilitatea Curții de Justiție și Comisiei să ofere aceste definiții de o manieră uneori atât de extinsă, încât este evident că astfel de definiții ar fi lipsit dacă ar fi existat dispoziții legale. În acest sens chiar se afirmă: „hotărârile Curții Europene de Justiție constituie o sursă majoră de drept comunitar. Deoarece tratatele și legislația secundară nu conțin explicații exhaustive ale motivelor pentru care au fost adoptate, sau rapoarte explicative, jurisprudența creativă a Curții, în vederea interpretării măsurilor comunitare, a dobândit cu timpul o funcție cvasinormativă”.

Cuvinte cheie: *Dreptul primar al Uniunii Europene, mărfuri originare din statele membre, taxa vamală, restricții cantitative*

❖ Aida FERENCZ, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, București
Limbajul tinerilor români ieri și astăzi

Din primele decenii ale secolului al XX-lea, în spațiul cultural românesc a existat din partea lingviștilor un interes, e drept, nu întotdeauna constant, pentru limbajul folosit de elevi și studenți în mediul școlar sau în afara lui, interes concretizat în articole, studii și glosare care înregistrau termenii puși în circulație de adolescenții vremii. Studiul unui segment periferic al limbii așa cum este limbajul tinerilor, adesea neglijat sau sancționat de lingviști, este anevoios din două motive principale. Dificultățile se datorează în primul rând lipsei atestărilor lexicografice, lucru care a dus la pierderea definitivă a multor elemente de limbaj juvenil din perioadele anterioare începutului secolului al XX-lea. În al doilea rând, acestei situații care deja îngreunează studiul diacronic al acestui segment de limbă i se adaugă ritmul de înnoire extrem de rapid și caracterul volatil al acestui limbaj.

Cuvinte-cheie: *limbaj, tineri, diacronie*

❖ Ștefan Viorel GHENEA, Universitatea din Craiova, Facultatea de Științe Sociale
Perspectiva externalistă asupra semnificației. O critică a experimentului mental al Pământului geamăn

Disputa internalism-externalism este una dintre cele mai vii și mai active în filosofia contemporană, opunând teze și dând naștere unor variate argumente în semantică, filosofia limbajului, epistemologie, dar și în filosofia mentalului. La baza acestei dispute stau răspunsuri diferite la interogații precum: Ce anume determină semnificațiile cuvintelor pe care le folosesc, mediul extern sau propriile stări interne? Ce anume justifică acceptarea unei credințe, realitatea exterioară sau statutul meu epistemologic?

Potrivit perspectivei externaliste, ceea ce se găsește în exteriorul meu, adică aspecte legate de lucrurile fizice sau de comunitatea din care fac parte, determină semnificația cuvintelor și nu diferitele mele stări sau dispoziții mentale. Unul dintre cele mai cunoscute argumente în favoarea externalismului este cel oferit de filosoful american Hilary Putnam prin intermediul un experiment mental cunoscut sub numele de Pământul geamăn. În această lucrare, vom analiza acest experiment și teoria externalistă a semnificației care o susține, vom evidenția câteva dintre numeroasele critici care i s-au adus, precum și o perspectivă proprie asupra problemei.

Cuvinte-cheie: *semnificație, externalism, internalism, Hilary Putnam, experimentul Pământului geamăn*

❖ Oana GHITĂ, Universitatea din Craiova, Facultatea de Drept și Științe Administrative
Perspective ale terminologiei legale normative în relațiile patrimoniale dintre soți

Proiectul noului Cod Civil conține textele normative, obținute în urma căutării unei terminologii legale comune pentru spațiul european; proiectul preia norme legale ale altor Coduri precum Codul Civil din Québec, Codul Civil italian, Codul Civil elvețian și soluții adoptate de Principiile UNIDROIT, care, prin simpla traducere comparată cu terminologia tradițională au dus la o distorsionare a semnificației originale a cuvintelor împrumutate. *Regimul matrimonial* este sintagma prin care se conferă drepturile de proprietate și se atribuie obligațiile soților în timpul căsătoriei. Plecând de la etimologia latină a cuvântului (termenul *matrimonium* derivă din latinescul *mater* = mamă), am putea spune că sistemul matrimonial este ansamblul relațiilor non-patrimoniale, în bani, dintre soți. Este posibil să afirmăm că o convenție lingvistică a făcut ca acest concept să desemneze relațiile matrimoniale, care rezultă din căsătorie. Oricum, din perspectivă etimologică, regimul matrimonial se referă la toate relațiile care apar în timpul căsătoriei, atât patrimoniale cât și non-patrimoniale. În acest articol, ne propunem să clarificăm semantica și semnificația termenilor folosiți de noul Cod Civil în această privință.

Cuvinte-cheie: *regimul matrimonial, proiectul Noului Cod Civil, terminologie legală*

❖ Ada ILIESCU, Universitatea din Craiova, Departamentul de Limbi Străine Aplicate
Manualul, un microunivers științific, extrem de util în predarea limbii române ca limbă străină

Orice limba este o deprindere, care trebuie însușită ca și alte deprinderi, printr-o practică lungă și intensivă până când, și cele mai dificile elemente pot fi exersate într-un tipar de limbă corect. Parcurgând toate etapele comunicării structurilor morfosintactice și lexicale, în funcție de nivelul de predare (*cota zero, mediu, avansat*), această practică intensivă nu o poate oferi decât manualul – ca instrument de bază –, în învățarea unei limbi străine. De aceea, urmând, și orientarea oferită de W. Rivers, ne-am redactat propriul manual, considerând că afirmația sa: „*Orice profesor cu experiență își va da seama ca manualul ideal este cel pe care îl va elabora el.*” este întrutotul acceptată de către toți profesorii practicieni – autorii de manuale.

Cuvinte-cheie: *limbă străină, studenți străini, profesor practician, manual, predare, etape*

❖ Loredana-Daniela ISPAS, Universitatea din Craiova, Departamentul de Limbi Străine Aplicate
Timpuri deictice

Timpul este tratat în lingvistică ca fiind unitar, adică momentul emiterii și cel al receptării mesajului fiind considerate simultane, iar durata intervențiilor și distanța dintre ele nu sunt luate în considerare. Există și situații când timpul devine relevant și este important să facem distincția între momentul codificării și momentul receptării mesajului, dar și distincția dintre momentele diferite ale redactării unui mesaj scris sau înregistrat. Lingvistica modernă a preluat idei filozofice despre timp din secolul al XVIII-lea. G. Guillaume, E. Benveniste și D. Maingueneau consideră timpul o categorie proprie limbajului. Benveniste afirmă „s-ar putea crede că temporalitatea este cadrul inerent al gândirii. Ea este produsă în realitate în și prin enunțare. În enunțare se instaurează categoria de prezent, iar din categoria de prezent se naște categoria timpului.” Motivația majoră a acestui studiu este aceea de a dezambiguiza noțiunile de timpuri strict deictice și timpuri deictice relaționale.

Cuvinte-cheie: *timpuri metalingvistice, timpuri strict deictice, timpuri deictice relaționale*

❖ Manuela ISTRĂTOAIE, Universitatea din Craiova, Facultatea de Drept și Științe Administrative
Terminologia Noului Cod civil în normarea efectelor contractului de vânzare-cumpărare

Apariția unui Nou cod civil părea a fi ocazia potrivită pentru adaptarea la contemporaneitate; după două secole de reglementare, actualul cod civil și-a dovedit incapacitatea de a oferi soluții pentru noile relații apărute ca urmare a dezvoltării furtunoase a societății; o societate complexă, modernă, aflată în plină evoluție tehnologică, avea nevoie și de o evoluție juridică care să educe individul și să-l ajute să se identifice ca subiect de drept. Din nefericire, noua reglementare a preluat majoritatea instituțiilor și normelor din actualul cod, fără a se preocupa îndeosebi de problemele relevate de doctrină sau jurisprudență de-a lungul celor două secole de aplicare și fără a încerca măcar să normeze noile raporturi apărute pe fondul dezvoltării economico-sociale; s-a întâmplat astfel și în materie contractuală unde mai mult ca oricând se impunea o nouă reglementare dacă avem în vedere locul contractului în relațiile transfrontaliere cât și tendința europeană de unificare a dispozițiilor în această materie manifestată în ultima decadă prin apariția mai multor proiecte la nivelul Uniunii. În particular, contractul de vânzare-cumpărare primește o reglementare tradițională, presărată în unele locuri cu câteva elemente de actualitate; termenii folosiți sunt cei tradiționali pe care noua reglementare îi preia din codul de la 1864, pe alocuri chiar fără a încerca să-i definească; astfel, evicțiunea conduce la angajarea răspunderii vânzătorului față de cumpărător, însă textul nu precizează înțelesul juridic conferit acestui concept. Pe de altă parte, Noul Cod introduce noi concepte precum „stipulația nescrisă”, concept menit a da naștere la controverse în ceea ce privește conținutul și efectele acestui concept; înclinăm să credem, printr-o interpretare de ansamblu și coroborând cu celelalte dispoziții că legiuitorul a avut în vedere o stipulație inexistentă, lipsită de efecte juridice.

Cuvinte-cheie: *Noul Cod civil, contract de vânzare-cumpărare, stipulația nescrisă, interpretare, concepte*

❖ Adelina Emilia MIHALI, Universitatea de Nord, Baia Mare

Considerații privind structura semantică și lexicală a denumirilor instituțiilor culturale din România

Numele propriu are un sens, pe care nu îl denotă decât prin raportare la obiectul denumit. În studiul nostru, vom încerca să reliefăm funcția de comunicare atribuită denumirilor instituțiilor culturale din România, incluzând aici biblioteci, grădinițe, școli generale, licee, universități, case de cultură etc.

Funcțiile principale ale acestor denumiri, compuse din antroponime, toponime sau nume comune, sunt de identificare și desemnare. Se impune, astfel, stabilirea relației dintre denumire și locație (adesea, numele instituției vizează specificul activității sau o personalitate marcantă din localitate, însă apar situații în care o denumire precum *Mihai Eminescu* reprezintă un liceu teoretic, dar și unul cu profil real). De asemenea, ne propunem să analizăm relația nume propriu – nume comun din perspectiva desemnării, cu aplicabilitate pe numirile instituțiilor vizate și structura denumirilor respective. Ne interesează, în egală măsură, identificarea bazei psihologice și a evoluției procesului de denominație. Numele instituțiilor culturale se comportă astfel precum oricare alt semn lingvistic.

Cuvinte-cheie: *onomastică, instituții culturale, denominație, semnificații*

❖ Anca NALUBOLA, Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere

Particula modală doar în limba română

Având ca punct de plecare categoria particulelor modale în limba germană, studiul de față tratează problematica existenței clasei particulelor modale în română, evidențiind pe baza lexemului *doar* prezența unor elemente în limba română, care au caracteristici asemănătoare și îndeplinesc funcții similare particulelor modale germane: se referă aproape întotdeauna la întreaga propoziție, exprimă anumite atitudini, premise și așteptări pe care locutorul le are față de interlocutor în legătură cu realizarea unor acțiuni și se referă anaforic sau cataforic la ceea ce s-a spus mai înainte sau la viitoarele momente ale conversației. Particula modală *doar* apare cu precădere în limba vorbită și îndeplinește funcții comunicative importante în cadrul dialogului, stabilind raportul cu interlocutorul, contribuind la ancorarea enunțului în contextul situațional și indicând poziția acestuia în cadrul situației comunicative.

Cuvinte-cheie: *modalitate, particule modale, dialog*

❖ Oana PANAITE BELDIANU, Adrian TURCULEȚ, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

Particularități diastratice în intonația graiului din Focșani

Studiul *Particularități diastratice în intonația graiului din Focșani* este un rezultat al preocupărilor noastre de prozodie în cadrul proiectului AMPRom (*Atlasul multimedia prozodic al limbii române*), dezvoltare – pentru domeniul limbii române – a proiectului european AMPER (*Atlas Multimédia Prosodique de l'Espace Roman*). Metodologia, chestionarul și instrumentele de lucru sunt specifice proiectului AMPER; anchetele sunt realizate de Adrian Turculeț, segmentarea enunțurilor de Anca Bibiri, Alina Bursuc și Oana Panaite; prelucrarea datelor, graficele și interpretarea de Oana Panaite și Adrian Turculeț. Corpusul analizat este alcătuit din enunțuri cu structura SVO (subiect-verb-obiect): *kwta, pwta, twka, twpa*, provenind de la 7 informatori din Focșani: 4 femei și 3 bărbați, 3 cu studii medii, 4 cu studii universitare. Fiecare enunț este realizat în 4 modalități: declarativă, negativă, interogativă absolută și interogativ-negativă și are 3 repetiții (336 de enunțuri). Demersul nostru constă în abordarea contrastivă a corelatelor acustice ale intonației enunțurilor selectate – frecvența fundamentală FO, durata și intensitatea – având ca finalitate evidențierea particularităților diastratice în intonația graiului din Focșani.

Cuvinte-cheie: *intonație, corelate acustice, diastratic*

❖ Silvia PITIRICIU, Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere
Derivate verbale expresive în limba română actuală

Verbele denominale și deadjectivale aparținând registrelor familiar și familiar-argotic contribuie la revigorarea lexicului actual al limbii române. Cercetarea se oprește asupra derivatelor cu sufixul *-i*. Încărcătura pe care acestea o au la nivel semantic și pragmatic denotă un plus de expresivitate, precum și apartenența locutorului și a interlocutorului la un anumit mediu sociocultural. Interferența familiar-popular-argotic, dar mai cu seamă ultimul registru lingvistic, se observă în exprimarea eufemistică a aspectelor negative ale societății (caracteristici umane, acțiuni, practicarea unor meserii etc.).

Cuvinte-cheie: *derivat, expresivitate, familiar, argou, actual*

❖ Anamaria PREDA, Universitatea din Craiova, Departamentul de Limbi Străine Aplicate
Elemente germane în terminologia filozofică

Numeroși filozofi români s-au format la școli din țările germane, la începutul secolului al XX-lea, și au tradus din filozofia germană, traducerile fiind prima treaptă de pătrundere a doctrinelor filozofice europene în cultura română și a terminologiei filozofice. În limbajul filozofic românesc pătrunde un însemnat număr de cuvinte germane: *alogism, gnoseologie, luteran, non-eu, proagmatic, umanistic*. Calcuri din germană: *cunoaștere de sine, teoria conștiinței oglindă, zero-cunoaștere*.

Cuvinte-cheie: *limba germană, filosofie, terminologie, împrumut*

❖ Cristina RADU-GOLEA, Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere
Termeni cromatici în onomastica românească

Cercetarea de față și-a propus realizarea unei analize a numelor de culori moștenite din latină în limba română, sub aspect onomastic. Onomastica oferă o perspectivă largă de cercetare a numelor proprii, întrucât acestea sunt, de fapt, cuvinte care pot fi clasificate și analizate din punct de vedere lexical, derivațional, semantic etc. Forța câmpului lexico-semantic al numelor de culori este evidențiată și prin faptul că mulți termeni devin patronime: oamenii se identifică sau se numesc reciproc printr-un element distinctiv din sfera culorilor (*Albu, Negru, Roșu, Galbenu, Vânătu* etc.); dar nu numai atât: există și locuri, ape, firme etc. în a căror denumire intră un termen cromatic (*Pădurea Verde, Marea Neagră, Crișul Alb, Râpa Galbenă, Steagul Roșu* etc.).

Cuvinte-cheie: *onomastică, cromatică, termen, românesc, semnificație*

❖ Teodor SÂMBRIAN, Universitatea din Craiova, Facultatea de Drept și Științe Administrative
Un examen critic al Micului Dicționar Academic din perspectiva Codului Calimach

Codica Țivilă a Moldovei, cunoscută mai mult sub denumirea de *Codul Calimach*, este primul cod civil român și al treilea din Europa, după codul francez și cel austriac. Publicat la Iași în 1816-1817 în limba greacă și în 1833 în limba română, codul prezintă interes nu numai pentru istoria dreptului, ci și sub aspect lingvistic, prin încercările autorilor versiunii românești de a crea o terminologie juridică românească, în principal prin calchierăa unor cuvinte din limbile latină, franceză și germană. *Micul Dicționar Academic* nu a valorificat însă în suficientă măsură acest tezaur lingvistic. Comunicarea prezintă cuvinte a căror primă atestare este indicată de dicționar în lucrări redactate ulterior primei ediții în limba română a *Codului Calimach*, precum și sensuri, variante lexicale, termeni juridici și termeni comuni din *Codul Calimach* care nu se regăsesc în *Micul Dicționar Academic*. Toate exemplele sunt însoțite de citate.

Cuvinte-cheie: *Micul Dicționar Academic, Codul Calimach, Codica Țivilă a Moldovei*

❖ Alexandra SÎRGHI, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Insecuritatea lingvistică a femeilor în spațiul public

Comunicarea noastră își propune să analizeze conceptul de „insecuritate lingvistică” (IL) în raport cu discursul feminin, manifestat cu precădere în spațiul public. Vom adopta punctul de vedere al studiilor sociolingvistice și de gen și vom analiza dihotomia SL/IL în raport cu conceptele de *securitate socială/insecuritate socială, grup dominant/grup dominat* (reflecată în acest caz de dihotomia *masculin/feminin*), *limbă de prestigiu/limbă devalorizată*. Demersul nostru analitic vizează să identifice un ansamblu de trăsături specifice limbajului feminin, urmărind totodată să demonstreze determinismul lingvistic și social al femeilor. În acest mod vom considera limba nu numai ca instrument ce reflectă diviziunile și inegalitățile sociale, dar și ca modalitate de afirmare a legitimității în plan social a unui grup *dominat* care cunoaște atât formele lingvistice specifice, cât și formele lingvistice „normate” folosite de grupul *dominant*, care îi pot asigura ascensiunea ierarhică.

Cuvinte-cheie: *insecuritate lingvistică, grup dominant/grup dominat, normă, legitimitate, spațiu public*

❖ Simona Nicoleta STAIKU, Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș”, Timișoara
Specificul relațiilor sintagmatice în terminologia medicală

Aprofundarea relațiilor sintagmatice din domeniul lexical investigat în lucrare ne-a permis să distingem câteva categorii de contexte definitorii pentru limbajul medical, și anume: sintagme de tip ermetic, specifice uzului restrâns medical, neînțelese de necunoscători ai domeniului și improprii uzului comun, sintagme – clișeu de tip lacunar, frecvente în jargonul medicilor, îmbinări lexicale în care cuvântul guvernant din punct de vedere sintagmatic, atât în plan formal, cât și în plan lexico-semantic, aparține vocabularului comun, dar care au în contextul medical o semnificație specială, precum și alte tipuri de sintagme cu o utilizare strict delimitată la domeniul limbajului specializat medical. Prin demersul nostru am încercat să demonstrăm caracterul sistematic al relațiilor din lexicul medical, modalitățile speciale în care termenii constitutivi ai acestui subansamblu terminologic își actualizează semnificațiile, atât la nivelul vocabularului limbii române, considerat ca un sistem bine conturat, aflat într-o permanentă inovare, cât și la nivelul dinamic al relațiilor sintagmatice dintre elementele constitutive ale acestui subansamblu lexical, în care se manifestă pregnant specificul realizărilor contextuale ale termenilor medicali.

Cuvinte-cheie: *termen, sintagmatic, limbaj medical, jargon medical, sintagme ermetice, semantic*

❖ Melitta SZATHMARY, Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere
Despre cuvântul șoc în presa actuală. Aspecte semantice, morfologice și stilistice

În articolul de față ne propunem prezentarea cuvântului *șoc* din perspectiva unor utilizări actuale în presa românească. Examinarea unor contexte variate, care s-au constituit într-un inventar de exemple, a dus la constatarea că substantivul în discuție este prezent cu precădere în compuse de tip substantival, alcătuite din două substantive cu formă de nominativ-acuzativ, dar și în construcții prepoziționale și în structuri fixate. Observațiile lingvistice se referă la: structurile din care face parte cuvântul *șoc*; aspecte morfologice; aspecte semantice; valoarea stilistică

Cuvinte-cheie: *limbaj jurnalistic, lexic, semantică, morfologie*

❖ Nicoleta Mihaela ȘTEFAN, Universitatea din Craiova, Departamentul de Limbi Străine Aplicate
Polisemia în terminologia electorală – analiza contextuală

Polisemia este principala modalitate de generare de noi sensuri și un factor esențial în aprecierea dinamicii unei terminologii. Aparent, polisemia contrazice principalele trăsături ale termenului (caracter închis, monosemantism și monoreferențialitate), deoarece numai unii termeni politici care exprimă univoc concepte politice importante se caracterizează prin monosemantism. Analiza contextuală în polisemie este esențială pentru dezambiguizarea sensurilor. Lucrarea noastră face referire la analiza contextuală a verbului, deoarece această categorie gramaticală are o frecvență ridicată în terminologia electorală. De asemenea, analiza contextuală a verbelor devine mai complexă, fiind recunoscută atât importanța subiectului, cât și a obiectului, diferențele de sens fiind mult mai evidente într-un text specializat.

Cuvinte-cheie: *terminologie, context, polisemie, sens, dezambiguizare semantică*